
Dokumenty z doby, kdy byl Havel prezidentem, by se měly otevřít bádání

Dokumenty z doby, kdy byl Havel prezidentem, by se měly otevřít bádání

20. 3. 2012; autor: Helena Stinglová; rubrika: i-Forum informuje

Jako o osobnosti, která v posledních padesáti letech výrazně proměnila dějiny státu, hovořili vědci na konferenci věnované Václavu Havlovi. Setkání připravil na pondělí 19. března Ústav pro soudobé dějiny AV ČR. Vedle pracovníků Akademie věd na něm vystoupili také přednášející z Univerzity Karlovy.



Zleva předseda Akademie věd ČR prof. Ing. Jiří Drahoš, DrSc., dr. h. c., a prof. PhDr. Vilém Prečan, CSc.

Nápad uspořádat konferenci vznikl v předvánočním týdnu 2011, kdy země truchlila nad ztrátou prvního českého prezidenta. Cílem setkání však nebylo jen nostalgicky vzpomínat, ale především vytyčit cíle havlovských bádání.

„S více než tříměsíčním odstupem od smrti dramatika a státníka Václava Havla je velmi obtížné shrnout význam a odkaz této mnohohrstevnaté postavy našeho veřejného i kulturního života. Jeho jméno zůstane zřejmě nejvíce spojeno se statisícovými davy, které na náměstích odzvonily konec komunistické moci v listopadu roku 1989. Principy a hodnoty, ke kterým se Václav Havel hlásil, ho však vedly již mnohem dříve k jasné opozici vůči Komunistické straně Československa a k tomu, aby se vedle své spisovatelské dráhy angažoval také v zápase za občanské a politické svobody,“ zahájil konferenci předseda Akademie věd ČR prof. Ing. Jiří Drahoš, DrSc., dr. h. c.

Profesor PhDr. Vilém Prečan, CSc., jako historik a také spolupracovník Václava Havla nastínil, kam by se měla ubírat havlovská studia. Upozornil na to, že nejobtížnější bude analyzovat dokumenty týkající se doby, kdy byl Havel prezidentem, protože tyto materiály patří pod správu Kanceláře prezidenta republiky a nejsou veřejné. I pro vědecké bádání jsou obtížně dostupné, proto Prečan volal po tom, aby se dokumenty otevřely veřejnosti.

Cyklus přednášek byl rozdělen do tří bloků. První z nich nesl název „Václav Havel jako veřejně angažovaný intelektuál“, druhá část se věnovala dramatikově činnosti v disentu a závěrečná sledovala, jak se politicky a společensky angažoval po roce 1989.

Na téma Antipolitika a její dědictví v éře neoliberalismu hovořil PhDr. Michal Kopeček, Ph.D., který působí v Ústavu českých dějin Filozofické fakulty UK. Jeho příspěvek v následné diskusi vyvolal živou debatu nad používáním termínů nepolitická politika a antipolitika, kterou zahájil prof. Miloš Havelka, CSc., z Fakulty humanitních studií UK.

Konferenci ukončil prof. PaedDr. Mgr. Miroslav Vaněk, Ph.D., z FHS UK, který v příspěvku s názvem „Bez orální historie by zůstalo mnoho věcí zapomenuto...“ Václav Havel v analýze a interpretaci orální historie aneb o složitosti výzkumu politických elit“ připomněl několik rozhovorů, jež tehdy už s bývalým prezidentem dělal. Na ukázkách dokumentoval obtíže, se kterými se badatel, jenž vede rozhovor s významnou osobností, může setkat.

„Václav Havel si však důležitost orální historie jako oboru dobře uvědomoval,“ připomněl profesor Vaněk s tím, že sám Havel si roli tazatele vyzkoušel, když v roce 1968 odjel do USA, kde dělal interview s československými emigranty o jejich zkušenostech z pobytu v exilu.